Lieta Nr. C 38037416
Lietas arhīva Nr. C-0374-16

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Valkā, 2016.gada 12.septembrī

Valkas rajona tiesa, šādā sastāvā:
tiesnese I.Seisuma

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. C/ maza apmēra prasībā pret /pers. D/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

Tiesā saņemts /pers. C/ (turpmāk prasītāja) maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. D/ (turpmāk atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja no prasības iesniegšanas dienas par labu prasītājai uzturlīdzekļus /pers. G/ aprūpei 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai, no 7 gadu vecuma 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, katru mēnesi līdz bērna pilngadībai.

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar atbildētāju kopdzīves laikā dzimusi meita /pers. G/, par kuru rūpējas viena. Ar atbildētāju kopā nedzīvo četrus gadus. Uzturlīdzekļus meitai atbildētājs skaitījis neregulāri un nepietiekami (50-70 euro mēnesī), bet šobrīd vispār neskaita jau gadu. Vienu reizi bija 200 euro, bet tas tādēļ, ka bija izveidojies parāds par meitas bērnudārzu, jo pagājušā gada septembrī ar atbildētāju vienojušies, ka viņš maksās par bērnudārzu. Tagad atkal ir parāds. Atbildētājs ir nodarbināts, strādā būvniecības uzņēmumā. Šobrīd komandējumā Nīderlandē.

Norādīts, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbildētājs tiesai paskaidrojumus par prasības pieteikumu nav sniedzis. Tiesas sūtītie dokumenti atgriezti atpakaļ tiesai ar VAS „Latvijas Pasts" norādi – beidzies glabāšanas laiks.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildus adrese- pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē.

Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrā daļa nosaka, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ka, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Ņemot vērā, ka lietā no lietas dalībniekiem nav saņemts lūgums par lietas izskatīšanu tiesas sēdē, tiesa uzskatīja, ka civillieta izskatāma rakstveida procesā, un par to 2016.gada 12.augustā paziņojums tika nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās var saņemt tiesas kancelejā 2016.gada 12.septembrī.

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma 250.^{22} panta otrā daļa.

MOTĪVU DAĻA

Iepazinusies ar prasības pieteikumu, tam pievienotajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

No lietā iesniegtās bērna /pers. G/, dzimusi /datums/, dzimšanas apliecības kopijas redzams, ka bērna vecāki ir prasītāja un atbildētājs.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu. Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 178.panta nosacījumi paredz, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Tiesa uzskata, ka lietā nepastāv strīds par to, ka bērns atrodas prasītājas aprūpē un uzraudzībā, jo atbildētājs to nav apstrīdējis.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

/izglītības iestāde/2016.gada 12.janvāra izziņa Nr. 1/24/1 apstiprina, ka nepilngadīgā /pers. G/ kopš 2012.gada 7.septembra apmeklē /izglītības iestāde/.

2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr. 656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punkts noteic, ka no 2016.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga ir EUR 370.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 37„Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktā un 2.1. un 2.2. apakšpunktos noteikts ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā (..) un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Līdz ar to ar 2016.gada 1.janvāri uzturlīdzekļu apmērs par vienu bērnu līdz 7 gadu vecumam ir EUR 92.50 mēnesī, un bērnam no 7 gadu vecuma ir EUR 111.

Tā kā prasītāja bērna uzturēšanai lūgusi piedzīt minimālo uzturlīdzekļu apmēru, to maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, tiesai nav jāizvērtē pušu mantas stāvoklis un bērnu vajadzības.

Prasības pieteikumā prasītāja lūgusi uzturlīdzekļus piedzīt no prasības iesniegšanas dienas.

Prasība tiesā saņemta 2016.gada 15.jūlijā. Pamatojoties uz augstāk minēto, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi piedzenami no 2016.gada 15.jūlija līdz bērna pilngadībai, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā *(sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr. SKC-556).*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu – pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus un 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos uzturlīdzekļu piedziņas lietā saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu atbrīvota, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu tiesā.

Nosakot valsts nodevas apmēru, kura ir piedzenama no atbildētāja valsts labā, tiesa vadās no Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva EUR 166.50 (EUR 92.50x12 mēneši= EUR 1110x15% =EUR 166.50).

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu.

No atbildētāja valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu nosūtīšanu lietas dalībniekiem EUR 4.73.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 42., 43., 193., 195., 250.[25], 250.[27], 204.[1], 250.[58] pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese A/, uzturlīdzekļus ik mēnesi - bērna /pers. G/, personas kods /personas kods/, uzturam līdz septiņu gadu vecumam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas 2016.gadā ir EUR 92.50 mēnesī vienam bērnam un no septiņu gadu vecuma sasniegšanas līdz bērna pilngadībai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra, sākot ar 2016.gada 15.jūliju.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt /pers. C/, personas kods /personas kods/, VAS „Latvijas Pasts" norēķinu kontā Nr. /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/, valsts nodevu valsts labā EUR 166.50 (viens simts sešdesmit seši euro un 50 centi), kura jāiemaksā:

Saņēmējs: **Valsts kase, NMR 90000050138**
Konta Nr.LV55TREL1060190911200
BIC kods: TRELLV22
Iemaksas mērķis: **valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu tiesu iestādē.**

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus valsts labā EUR 4.73 (četri euro un 73 centi), kuri jāiemaksā:

Saņēmējs: **Tiesu administrācija**
Konta Nr.LV51TREL2190458019000
NMR 90001672316
Saņēmēja banka: Valsts kase
Kods: TRELLV22
Iemaksas mērķis: **21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.**

Noteikt /pers. D/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par piedziņu valsts ienākumos 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās, izskaidrojot, ka samaksu apliecinoši dokumenti par tiesas izdevumu samaksu jāiesniedz/jāpiesūta Valkas rajona tiesas kancelejai, Rīgas ielā 2, Valkā, LV 4701.

Spriedumu var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2016.gada 12.septembra, ievērojot Civilprocesa likuma 440.[2]panta nosacījumus. Apelācijas sūdzība iesniedzama Valkas rajona tiesā.

Tiesnese I.Seisuma